

ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Το ΠΑΣΟΚ είναι πολιτικό Κίνημα του δημοκρατικού σοσιαλισμού που επιδιώκει την ζωντανή και ανοιχτή σχέση με τον πολίτη και την κοινωνία. Προωθεί με την δράση του τις πανανθρώπινες αξίες της ειρήνης και της ειρηνικής επίλυσης των διαφορών, της δημοκρατίας, της ελευθερίας, της κοινωνικής δικαιοσύνης, της ισότητας και της αλληλεγγύης.

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ	6
ΙΔΡΥΣΗ, ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ	6
Άρθρο 1 Ίδρυση	6
Άρθρο 2 Έδρα – Έμβλημα	6
Άρθρο 3 Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα – Σοσιαλιστική Διεθνής	6
Άρθρο 4 Αξίες και Στόχοι	6
Άρθρο 5 Διαμόρφωση πολιτικής	6
Άρθρο 6 Κοινωνία των πολιτών – Εθελοντισμός	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ	7
ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	7
Άρθρο 7 Αρχές Λειτουργίας	7
Άρθρο 8 Εσωκομματική δημοκρατία	7
Άρθρο 9 Λογοδοσία – Ανάκληση	8
Άρθρο 10 Εκπροσώπηση των μελών	9
Άρθρο 11 Συμμετοχή πολιτών	10
Άρθρο 12 Δημοψηφίσματα	10
Άρθρο 13 Ισότητα των φύλων στην εκπροσώπηση	10
Άρθρο 14 Ανανέωση των συλλογικών οργάνων	11
Άρθρο 15 Θητείες στα όργανα	11
Άρθρο 16 Αυτονομία του Κινήματος και ασυμβίβαστα – Αξιολόγηση Στελεχών	11
Άρθρο 17 Δημοσιότητα και Διαφάνεια	12
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ	13
ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ	13
Άρθρο 18 Συμμετοχή στο ΠΑΣΟΚ	13
Άρθρο 19 Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Μελών	13

Άρθρο 20 Δικαιώματα των Φίλων	14
Άρθρο 21 Δραστηριοποίηση Μελών και Φίλων	14
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ	15
ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΑ ΟΡΓΑΝΑ	15
Άρθρο 22 Αρχές οργάνωσης του Κινήματος	15
Άρθρο 23 Πρωτοβάθμια Οργάνωση - Οργάνωση Βάσης	16
Άρθρο 24 Αρμοδιότητες Οργάνωσης Βάσης	16
Άρθρο 25 Όργανα της Οργάνωσης Βάσης.....	17
Άρθρο 26 Δίκτυα Πρωτοβουλίας Πολιτών	17
Άρθρο 27 Δευτεροβάθμιες Οργανώσεις.....	18
Άρθρο 28 Όργανα Δευτεροβάθμιων Οργανώσεων	18
Άρθρο 29 Τριτοβάθμιες Οργανώσεις - Περιφερειακή Οργάνωση.....	19
Άρθρο 30 Όργανα Τριτοβαθμίων Οργανώσεων	19
Άρθρο 31 Ελληνισμός της Διασποράς	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ.....	20
ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ.....	20
Άρθρο 32 Συνέδριο - Σύνοψη	20
Άρθρο 33 Προκήρυξη Συνεδρίου – Προσυνεδριακή διαδικασία.....	21
Άρθρο 34 Εθνική Συνδιάσκεψη	22
Άρθρο 35 Έκτακτο Συνέδριο	22
Άρθρο 36 Κεντρική Πολιτική Επιτροπή (Κ.Π.Ε.)	23
Άρθρο 37 Σύνοψη Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής (ΚΠΕ).....	23
Άρθρο 38 Πολιτικό Συμβούλιο	24
Άρθρο 39 Γραμματέας της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής.....	24
Άρθρο 40 Τομείς Πολιτικής και Τομείς Δράσης.....	24
Άρθρο 41 Πρόεδρος.....	25
Άρθρο 42 Κοινοβουλευτική Ομάδα	26

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ	26
ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ	26
Άρθρο 43 Νεολαία ΠΑΣΟΚ.....	26
Άρθρο 44 Δίκτυα.....	27
Άρθρο 45 Συνδικάτα - Συνδικαλιστικές παρατάξεις.....	27
Άρθρο 46 ΙΣΤΑΜΕ	27
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ.....	28
ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ.....	28
Άρθρο 47 Αρχές Ανάδειξης - Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων.....	28
Άρθρο 48 Ανάδειξη υποψηφίων βουλευτών.....	28
Άρθρο 49 Ανάδειξη υποψηφίων Δημάρχων και Περιφερειαρχών.....	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ	30
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	30
Άρθρο 50 Αρχές οικονομικής διαχείρισης.....	30
Άρθρο 51 Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου	30
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ	31
ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ.....	31
Άρθρο 52 Έλεγχος τήρησης Καταστατικού.....	31
Άρθρο 53 Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης.....	31
Άρθρο 54 Κώδικας Δεοντολογίας.....	33
Άρθρο 55 Συνήγορος του Μέλους και του Φίλου.....	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

ΙΔΡΥΣΗ, ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Άρθρο 1 Ίδρυση

Το πολιτικό Κίνημα που ιδρύθηκε στις 3 του Σεπτέμβρη 1974 ονομάζεται ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΟΣΙΑΛΙΣΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ (ΠΑΣΟΚ).

Άρθρο 2 Έδρα – Έμβλημα

1. Η έδρα του ΠΑΣΟΚ βρίσκεται στην Αθήνα.
2. Το έμβλημα του έχει πράσινο χρώμα και απεικονίζει έναν ήλιο που ανατέλλει, κάτω από τον οποίο υπάρχει η συντομογραφία «ΠΑΣΟΚ».

Άρθρο 3 Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα – Σοσιαλιστική Διεθνής

1. Το ΠΑΣΟΚ είναι μέλος του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος και της Σοσιαλιστικής Διεθνούς. Συμμετέχει ενεργά με πρωτοβουλίες στα όργανα και την διαμόρφωση των αποφάσεων τους. Συμμετέχει επίσης και σε πρωτοβουλίες σοσιαλιστικών και προοδευτικών κομμάτων.
2. Συνεργάζεται με τα κόμματα και τα κινήματα που ασπάζονται και υπηρετούν τις βασικές του αξίες.

Άρθρο 4 Αξίες και Στόχοι

Οι αξίες και οι στόχοι του ΠΑΣΟΚ αποτυπώνονται στην Διακήρυξη της 3^{ης} του Σεπτέμβρη, όπως αυτή επικαιροποιήθηκε μετά το 9^ο Συνέδριο.

Άρθρο 5 Διαμόρφωση πολιτικής

1. Οι πολιτικές επιλογές και η κυβερνητική πολιτική του ΠΑΣΟΚ διαμορφώνονται στα πλαίσια των αρχών του Κινήματος, των αποφάσεων των Συνεδρίων και των οργάνων του, καθώς και του κοινωνικού συμβολαίου, το οποίο συνάπτει με τον ελληνικό λαό.
2. Η πολιτική και δημοκρατική διαβούλευση αποτελεί μόνιμο στοιχείο στην διαμόρφωση και υλοποίηση της κυβερνητικής πολιτικής του Κινήματος.

Άρθρο 6 Κοινωνία των πολιτών – Εθελοντισμός

1. Το ΠΑΣΟΚ υποστηρίζει και ενισχύει τις πρωτοβουλίες της κοινωνίας των πολιτών σε τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.
2. Υποστηρίζει και αναδεικνύει τον εθελοντισμό σε κάθε μορφή της κοινωνικής ζωής.
3. Συνεργάζεται με τις οργανώσεις και τα κινήματα, που εμπνέονται και προωθούν τις ίδιες αξίες και αρχές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΑΡΧΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Άρθρο 7 Αρχές Λειτουργίας

Το ΠΑΣΟΚ λειτουργεί με δημοκρατικές διαδικασίες και διαφάνεια σε όλα τα επίπεδα της οργάνωσης και λειτουργίας του. Κατοχυρώνει την έκφραση της βούλησης και την ουσιαστική συμμετοχή των μελών του, αξιοποιώντας θεσμούς άμεσης και έμμεσης δημοκρατίας και διαρκούς διαβούλευσης στα όργανα και τις διαδικασίες του.

Είναι γνήσια συλλογικό, συμμετοχικό, δημοκρατικό. Δεν είναι ένα προσωπικό ή αρχηγικό κόμμα.

Άρθρο 8 Εσωκομματική δημοκρατία

1. Στο εσωτερικό του Κινήματος κατοχυρώνεται πλήρως η εσωκομματική δημοκρατία, η ελευθερία στις ιδεολογικές αναζητήσεις, στην έκφραση, στον διάλογο, στην αντιπαράθεση ιδεών και απόψεων και το δικαίωμα υποβολής και δημοσιοποίησης ατομικών και συλλογικών προτάσεων. Δίνονται κίνητρα ουσιαστικής συμμετοχής στα μέλη και τους φίλους, οι οποίοι καθίστανται συνδιαμορφωτές των θέσεων μας.
2. Συνυπάρχουν και διακινούνται ελεύθερα, γραπτά ή προφορικά, όλες οι απόψεις, τάσεις και ρεύματα ιδεών και αντιλήψεων, χωρίς οργανωμένη δομή, πειθαρχία και εκπροσώπηση στα όργανά του.
3. Η έκφραση και η διακίνηση ιδεών και απόψεων γίνεται με σεβασμό στις αρχές και αξίες του Κινήματος και των συλλογικών του αποφάσεων. Δεν συμβάλλουν όμως λογικές που αναπαράγουν εσωκομματικά πελατειακά δίκτυα και προσωπολατρικές πρακτικές.
4. Το ΠΑΣΟΚ έχει πάντα ως θεμέλιο την αξιακή, πολιτική και προγραμματική ενότητα, την σύνθεση μέσα από τον πλουραλισμό των απόψεων, τον διάλογο και την κοινή δράση.

Σύνθεση όμως σε προοδευτική και πλειοψηφική κατεύθυνση χωρίς συμψηφισμούς και στρογγυλοποιήσεις.

5. Η αλληλεγγύη μεταξύ των μελών και φίλων του ΠΑΣΟΚ αποτελεί θεμελιώδη αρχή της λειτουργίας του.
6. Τα όργανα του Κινήματος λειτουργούν με βάση τις αρχές της συλλογικότητας και της διαβούλευσης με τον πολίτη και τους οργανωμένους φορείς ως προς την λήψη των αποφάσεων. Τα μέλη του συμμετέχουν στην υλοποίησή τους με πρωτοβουλίες και οργανωμένη δράση.
7. Το ΠΑΣΟΚ είναι ανοιχτό στους νέους. Τους εμπιστεύεται, τους αναθέτει ευθύνες. Η ανανέωση όμως ως διαρκές αίτημα στηρίζεται σε ιδεολογικές αρχές και πολιτικά κριτήρια, ώστε να ενδυναμώνει την ταυτότητα και να πολλαπλασιάζει την δυναμική του Κινήματος.
8. Η αρχή της πλειοψηφίας είναι δεσμευτική για τα μέλη κάθε οργάνου. Είναι σεβαστά και κατοχυρώνονται τα δικαιώματα της μειοψηφίας.

Άρθρο 9 Λογοδοσία – Ανάκληση

1. Η λογοδοσία είναι βασική αρχή της δημοκρατικής λειτουργίας του Κινήματος και συνιστά θεμελιώδη υποχρέωση όλων όσων αναλαμβάνουν αρμοδιότητες κατόπιν διορισμού ή εκλογής είτε στο Κίνημα, είτε σε αντιπροσωπευτικά όργανα ή το Κράτος.
2. Όλα τα αιρετά όργανα λογοδοτούν τακτικά μία φορά τον χρόνο στα σώματα που τα εξέλεξαν και έκτακτα όταν το ζητήσουν τα ίδια τα όργανα με απόλυτη πλειοψηφία των μελών τους. Οι Νομαρχιακές και Περιφερειακές Επιτροπές λογοδοτούν στα Νομαρχιακά και Περιφερειακά Συμβούλια αντίστοιχα.
3. Υποχρέωση για λογοδοσία στα κεντρικά και αποκεντρωμένα όργανα έχουν τα μέλη που εκλέγονται στο Κοινοβούλιο, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στους αυτοδιοικητικούς θεσμούς, καθώς και στις διοικήσεις μαζικών χώρων με την ιδιότητά τους ως μελών των αντίστοιχων οργάνων του Κινήματος.
4. Η λογοδοσία των οργάνων αναφέρεται στην εφαρμογή των αποφάσεων των συνεδρίων και των κεντρικών οργάνων, στην στρατηγική, στο πρόγραμμα, στην δημοκρατική και διαφανή λειτουργία των οργανώσεων, στην τήρηση και εφαρμογή στην πράξη του Καταστατικού, του Κώδικα Δεοντολογίας και Διαφάνειας και των Κανονισμών, στις πρακτικές και τα πολιτικά αποτελέσματα.
5. Η διαδικασία λογοδοσίας περιλαμβάνει την έκθεση αξιολόγησης των λογοδοτούντων οργάνων που συντάσσεται με την υποστήριξη της ΕΚΑΠ, της Επιτροπής Οικονομικού

Ελέγχου και την συνδρομή του Συνηγόρου, από τον οποίο υποβάλλεται προς συζήτηση στην Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.

6. Όλα τα αιρετά όργανα μπορούν να ανακληθούν από τα σώματα που τα εξέλεξαν. Η ανάκληση γίνεται για συγκεκριμένους λόγους που θα προσδιορίζονται ειδικά, μετά από αιτιολογημένη γνώμη και απόφαση της απόλυτης πλειοψηφίας των μελών.
7. Η απόφαση ανάκλησης για τα άμεσα εκλεγμένα όργανα λαμβάνεται από το $\frac{1}{2} + 1$ του αριθμού των μελών και φίλων που συμμετείχαν στην διαδικασία εκλογής τους.
8. Οι διαδικασίες λογοδοσίας, αξιολόγησης και ανάκλησης, ρυθμίζονται από Κανονισμό, τον οποίο εισηγούνται η ΕΚΑΠ και ο Συνήγορος.

Άρθρο 10 Εκπροσώπηση των μελών

1. Η εκπροσώπηση των Μελών και των Πρωτοβάθμιων Οργανώσεων Βάσης στα Συνέδρια, τις συνδιασκέψεις και άλλες συλλογικές διαδικασίες του Κινήματος βρίσκεται σε αναλογία με τον αριθμό των μελών και φίλων της κάθε οργάνωσης.
2. Εξασφαλίζεται σε όλα τα όργανα η μεγαλύτερη δυνατή εκπροσώπηση των περιφερειών της χώρας.
3. Η εκλογή όλων των οργάνων και αντιπροσώπων είναι μυστική.
4. Η χορήγηση πληρεξουσιότητας για την εκπροσώπηση σε Συνελεύσεις, Συνέδρια ή όργανα δεν είναι δυνατή.
5. Κάθε Μέλος που συμμετέχει σε Συνέδρια ή σε Συνελεύσεις διαθέτει μία μόνο ψήφο.
6. Για την εκλογή των συνέδρων και των μελών της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής ο αριθμός των σταυρών προτίμησης δεν μπορεί να υπερβαίνει το 20% των προς εκλογή θέσεων.
7. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή αποφασίζει για τον αριθμό των σταυρών προτίμησης στην εκλογή άλλων οργάνων.
8. Είναι δυνατή η συμμετοχή με επιστολική ψήφο ή μέσω διαδικτύου, εφόσον διασφαλίζονται οι βασικές αρχές των εκλογικών διαδικασιών.
9. Οι αντιπρόσωποι των Μελών και των Οργανώσεων στις διαδικασίες και τα όργανα του Κινήματος οφείλουν να μεταφέρουν τις απόψεις και τις αποφάσεις των Μελών και οργάνων που τους εξέλεξαν, αναφέροντας και τις τυχόν μειωψηφούσες απόψεις. Έχουν το δικαίωμα να εκθέσουν και τις δικές τους απόψεις και είναι ελεύθεροι να διαμορφώσουν την τελική τους γνώμη πάνω στα θέματα της ημερήσιας διάταξης.

10. Αναπλήρωση των μελών όλων των οργάνων του Κινήματος γίνεται από τους επιλαχόντες, σύμφωνα με την σειρά κατάταξης τους στην σχετική ψηφοφορία με διαπιστωτική πράξη της ΕΚΑΠ, εκτός των μελών των οργάνων που εκλέγει η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.
11. Οι εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων και των αντιπροσώπων για τις διαδικασίες του Κινήματος γίνονται με ενιαίες αρχές και ρυθμίζονται από τον Κανονισμό.

Άρθρο 11 Συμμετοχή πολιτών

1. Η εσωτερική λειτουργία του Κινήματος στηρίζει και αναδεικνύει τη σημασία συμμετοχής όλων των ενδιαφερομένων ενεργών πολιτών στις διαδικασίες, στις εκδηλώσεις και στα όργανά του.
2. Κάθε πολίτης έχει δικαίωμα συμμετοχής σε όλες τις εκδηλώσεις και τις διαδικασίες του Κινήματος, εξαιρουμένων των ψηφοφοριών και των συνεδριάσεων των οργάνων του.
3. Τα δικαιώματα συμμετοχής των πολιτών που συνδέονται αποκλειστικά μέσω διαδικτύου με το Κίνημα ρυθμίζονται με Κανονισμό.

Άρθρο 12 Δημοψηφίσματα

1. Με απόφαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, λαμβανομένων υπόψη και ενδεχομένων προτάσεων από τα αποκεντρωμένα όργανα, μπορεί να διενεργείται κομματικό δημοψήφισμα για θέματα ιδιαίτερης πολιτικής σημασίας.
2. Η διεξαγωγή δημοψηφίσματος είναι υποχρεωτική όταν το ζητήσει τουλάχιστον το 1/5 των Μελών και Φίλων του Κινήματος ή το 1/4 των Πρωτοβάθμιων Οργανώσεων ή το 1/2 των Νομαρχιακών Επιτροπών. Το αποτέλεσμα δημοψηφίσματος δεσμεύει τα όργανα του Κινήματος ως προς την κατεύθυνση συγκεκριμένης απόφασης.
3. Στο δημοψήφισμα λαμβάνουν μέρος τα Μέλη και οι Φίλοι του Κινήματος.
4. Οι όροι διεξαγωγής του δημοψηφίσματος, η αναγκαία συμμετοχή για τη δεσμευτικότητά του και άλλες ρυθμίσεις περιέχονται σε Κανονισμό και στην απόφαση περί προκήρυξής του.

Άρθρο 13 Ισότητα των φύλων στην εκπροσώπηση

1. Εξασφαλίζεται η εκπροσώπηση κάθε φύλου στα όργανα του Κινήματος τουλάχιστον σε ποσοστό 40% των εκλεγμένων μελών. Ειδικά για το 9^ο Συνέδριο και τα όργανα που θα προκύψουν από την ΚΠΕ που θα εκλεγεί, το ποσοστό ελάχιστης εκπροσώπησης κάθε φύλου θα είναι 30%.

Άρθρο 14 Ανανέωση των συλλογικών οργάνων

2. Εξασφαλίζεται ότι το 25% τουλάχιστον όσων κάθε φορά εκλέγονται στα συλλογικά όργανα, εκλέγονται στα όργανα αυτά για πρώτη φορά. Διευκρινίζεται ότι η ποσόστωση αναφέρεται σε εκλογή και όχι σε τυχόν προηγούμενη θεσμικού χαρακτήρα συμμετοχή.

Άρθρο 15 Θητείες στα όργανα

Δεν επιτρέπεται η εκλογή του ίδιου προσώπου στο ίδιο αξίωμα συνεχώς για περισσότερες από τρεις (3) θητείες. Η θητεία του Προέδρου παρατείνεται εάν είναι Πρωθυπουργός για όσο διάστημα παραμένει στο αξίωμα. Δεν περιλαμβάνονται οι θεσμικού χαρακτήρα συμμετοχές.

Άρθρο 16 Αυτονομία του Κινήματος και ασυμβίβαστα – Αξιολόγηση Στελεχών

3. Το ΠΑΣΟΚ διατηρεί ως μόνιμη και αταλάντευτη επιλογή την ανεξαρτησία και την αυτονομία της πολιτικής του λειτουργίας και δράσης από οργανωμένα συμφέροντα.
4. Το ΠΑΣΟΚ και τα στελέχη του διατηρούν και διαφυλάσσουν την πολιτική τους αυτονομία από ιδιωτικούς και δημόσιους οικονομικούς φορείς, από τη Δημόσια Διοίκηση και από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Η πλήρης διάκριση κόμματος και κράτους διέπει την συγκρότηση όλων των κομματικών οργάνων και τις αντίστοιχες πρακτικές και νοοτροπίες. Δεν γίνονται αποδεκτές αντιλήψεις παραγοντισμού και μικροφουδαρχικών πρακτικών που απωθούν τις τοπικές κοινωνίες.
5. Στην Κεντρική Πολιτική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ, όσοι κατέχουν κατόπιν διορισμού θέση στην Κυβέρνηση ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το ¼ του συνόλου των μελών.
6. Όσα στελέχη κατέχουν, κατόπιν διορισμού ή εκλογής, έμμισθη θέση πολιτικού χαρακτήρα στο κράτος ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα και την αυτοδιοίκηση, δεν μπορούν να είναι υποψήφια σε μονοπρόσωπα όργανα. Οι θέσεις που συνεπάγονται ασυμβίβαστο, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών αντιπροσωπευτικών οργάνων, εξειδικεύονται σε Κανονισμό.
7. Στα αποκεντρωμένα συλλογικά όργανα, όσοι κατέχουν κατόπιν διορισμού ή εκλογής θέση σε κρατικά, αυτοδιοικητικά ή κοινωνικά αντιπροσωπευτικά όργανα, δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 1/3 του συνόλου των μελών.
8. Οι Γραμματείς των Νομαρχιακών Επιτροπών και οι Γραμματείς των Περιφερειακών Επιτροπών δεν μπορεί να είναι υποψήφιοι βουλευτές, περιφερειάρχες ή δήμαρχοι.

9. Με απόφαση του Προέδρου και του Πολιτικού Συμβουλίου του ΠΑΣΟΚ συγκροτείται Επιτροπή Αξιολόγησης Στελεχών, με την συμμετοχή προσώπων κυρίως από τους χώρους της επιστήμης, της παραγωγής, του πολιτισμού και των Κινήματων. Έργο της Επιτροπής αυτής είναι η αξιολόγηση των μελών και φίλων του Κινήματος που πρόκειται να προταθούν για πολιτικές έμμισθες θέσεις στο Δημόσιο και τον ευρύτερο Δημόσιο Τομέα.
10. Η Επιτροπή μπορεί να αξιολογεί και την λειτουργία αυτών των προσώπων στην θέση που καταλαμβάνουν. Η λειτουργία της Επιτροπής καθορίζεται από Ειδικό Κανονισμό.
11. Οι Πρόεδροι και Διευθύνοντες Σύμβουλοι Οργανισμών και οι Γενικοί Γραμματείς, δεν μπορούν να είναι υποψήφιοι για την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.
12. Οι βουλευτές και ευρωβουλευτές του κινήματος καθώς και τα θεσμικά μέλη της Κ.Π.Ε. δε μπορούν να εκλεγούν στη θέση του γραμματέα της Κ.Π.Ε.

Άρθρο 17 Δημοσιότητα και Διαφάνεια

1. Κάθε απόφαση ή πράξη οργάνου του Κινήματος δημοσιοποιείται με ευθύνη του οργάνου στον δικτυακό τόπο του Κινήματος.
2. Η υποχρέωση δημοσιότητας ισχύει και για τα πρακτικά συνεδριάσεων κάθε συλλογικού οργάνου του Κινήματος. Εξαίρεση επιτρέπεται με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 των μελών του.
3. Το διαδίκτυο αποτελεί βασικό μέσο διαφάνειας με την δημοσιοποίηση των εργασιών, δραστηριοτήτων, των απόψεων των Μελών και των αποφάσεων των οργάνων του Κινήματος.
4. Το Εθνικό Συμβούλιο συντάσσει Κώδικα Διαφάνειας. Κάθε όργανο μεριμνά για την τήρησή του, καθώς και για την δημοσιότητα των λειτουργιών, συζητήσεων και αποφάσεων του.
5. Η ΕΚΑΠ και η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου μπορούν, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους, να προβαίνουν με δική τους πρωτοβουλία στον έλεγχο της τήρησης των Κανόνων Διαφάνειας και στην επιβολή των προβλεπόμενων κυρώσεων.
6. Για την εφαρμογή της αρχής της διαφάνειας στην τήρηση του μητρώου μελών και φίλων ο Πρόεδρος της ΕΚΑΠ υποβάλλει έκθεση σε κάθε σύνοδο της Κ.Π.Ε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

ΜΕΛΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

Άρθρο 18 Συμμετοχή στο ΠΑΣΟΚ

1. Έλληνες πολίτες που έχουν συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας τους, που αποδέχονται τις αρχές και τους στόχους του Κινήματος και που δεν συμμετέχουν σε άλλο ελληνικό κόμμα, μπορούν να συμμετάσχουν στο ΠΑΣΟΚ ως Μέλη του ή ως Φίλοι του.
2. Με τις ίδιες προϋποθέσεις συμμετέχουν και πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και αλλοδαποί πολίτες που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα.
3. Όσοι επιθυμούν να είναι Μέλη ή Φίλοι του ΠΑΣΟΚ, εγγράφονται αυτοπροσώπως στο μητρώο Μελών ή Φίλων του.
4. Τα Μέλη και Φίλοι του μπορούν να παραιτηθούν με απλή γραπτή δήλωσή τους προς τη Πρωτοβάθμια Οργάνωση όπου ανήκουν ή προς την Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης του Κινήματος, η οποία τους διαγράφει από το μητρώο Μελών ή Φίλων.

Άρθρο 19 Δικαιώματα και υποχρεώσεις των Μελών

1. Τα Μέλη του ΠΑΣΟΚ συμμετέχουν στο σύνολο της πολιτικής ζωής του Κινήματος
  - i. εκλέγουν τους εκπροσώπους τους και εκλέγονται σε όλα τα όργανα,
  - ii. καλούν σε λογοδοσία, ελέγχουν και ανακαλούν όλα τα εκλεγμένα όργανα,
  - iii. συμμετέχουν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων που αφορούν στην διαμόρφωση του προγράμματος και των πολιτικών του Κινήματος,
  - iv. έχουν πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες σχετικά με τις πολιτικές αποφάσεις, την οργανωτική λειτουργία και την οικονομική διαχείριση του Κινήματος,
  - v. συμμετέχουν στις προκριματικές εκλογές και στα δημοψηφίσματα που διοργανώνονται σε τοπικό, περιφερειακό και εθνικό επίπεδο,
  - vi. συμμετέχουν σε όλες τις δραστηριότητες των οργανώσεων και φορέων του ΠΑΣΟΚ, πολιτικού, επιμορφωτικού, πολιτιστικού, επιστημονικού ή άλλου περιεχομένου.
2. Το ΠΑΣΟΚ διασφαλίζει σε κάθε Μέλος το δικαίωμα συμμετοχής στη διεκδίκηση αξιωμάτων, στην αξιολόγηση και στην αξιοκρατική ανάδειξη μέσω δημοκρατικών διαδικασιών και βάσει της δράσης και προσφοράς του στο κοινωνικό σύνολο.

3. Τα Μέλη του ΠΑΣΟΚ συμμετέχουν ενεργά στην Οργάνωση Βάσης στην οποία ανήκουν. Δραστηριοποιούνται για την προώθηση των αρχών, των στόχων και της πολιτικής του Κινήματος στην ελληνική κοινωνία, καθώς και για την οργανωτική του ανάπτυξη. Έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην Νεολαία του Κινήματος και στα Δίκτυα, εφόσον το επιθυμούν, πληρούν τις προϋποθέσεις και τα όρια ηλικίας ή ανήκουν στους οικείους επαγγελματικούς ή άλλους χώρους αντιστοίχως. Δραστηριοποιούνται στα κοινωνικά και συνδικαλιστικά κινήματα.
4. Η πολιτική στάση των μελών του ΠΑΣΟΚ είναι σύμφωνη με τις αξίες και τις αρχές που εμπνέουν το Κίνημα. Δεσμεύονται για την τήρηση του Καταστατικού και τις αποφάσεις των οργάνων και ελέγχονται για τυχόν παράβασή τους. Εκπληρώνουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις και συνεισφέρουν στην υλοποίηση των οικονομικών του στόχων.
5. Απώλεια της ιδιότητας Μέλους επέρχεται αν δεν ανανεωθεί η ταυτότητα Μέλους εντός έξι (6) μηνών από την λήξη της και μετά από έγγραφη προειδοποίηση. Το μέλος που απώλεσε την ιδιότητα του αυτή μεταγράφεται στα Μητρώα Φίλων του Κινήματος.
6. Τα Μέλη του ΠΑΣΟΚ είναι δυνατόν να υποχρεωθούν σε απώλεια της ιδιότητάς τους σύμφωνα μόνο με τις διαδικασίες και υπό τις προϋποθέσεις των άρθρων 52 και 53 του Καταστατικού.
7. Οι βουλευτές του Κινήματος είναι Μέλη Πρωτοβάθμιας Οργάνωσης της Περιφέρειας στην οποία εκλέγονται.

Άρθρο 20 Δικαιώματα των Φίλων

1. Οι Φίλοι του ΠΑΣΟΚ έχουν δικαίωμα συμμετοχής στη διαμόρφωση των πολιτικών θέσεων του Κινήματος. Έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν σε όλες τις εκλογικές διαδικασίες. Συμμετέχουν με δικαίωμα ψήφου στις άλλες διαδικασίες που προβλέπονται από το Καταστατικό ή τους Κανονισμούς Λειτουργίας.
2. Οι Φίλοι μπορούν να καταστούν Μέλη του με απλή γραπτή δήλωσή τους στα αρμόδια όργανα, τα οποία και τους εγγράφουν στο οικείο Μητρώο.

Άρθρο 21 Δραστηριοποίηση Μελών και Φίλων

1. Κάθε Μέλος ή Φίλος εγγράφεται σε μία Οργάνωση Βάσης, επιλέγοντας για την κύρια πολιτική του συμμετοχή, είτε την Τοπική Οργάνωση όπου ζει, είτε την Οργάνωση Εργασίας, όπου εργάζεται. Στην Οργάνωση εγγραφής του αποκτά την ιδιότητα του μέλους και το δικαίωμα εκλέγειν και εκλέγεσθαι ή την ιδιότητα του φίλου και το δικαίωμα του εκλέγειν.

2. Πέραν της Οργάνωσης εγγραφής και κύριας συμμετοχής τους, τα Μέλη και οι Φίλοι του ΠΑΣΟΚ συμμετέχουν επιπλέον στην οικεία Τοπική Οργάνωση ή Οργάνωση Εργασίας, ανάλογα με τον τόπο κατοικίας και την εργασία τους, αντίστοιχα. Τα σχετικά με τη συμμετοχή τους σε αυτές ζητήματα καθορίζονται στον Κανονισμό Λειτουργίας.
3. Έχουν επίσης τη δυνατότητα συμμετοχής και δραστηριοποίησης και σε Δίκτυα του Κινήματος, που συγκροτούνται και λειτουργούν σε Νομαρχιακό, Περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο, καθώς και σε Δίκτυα Πρωτοβουλίας, που λειτουργούν σε δημοτικό επίπεδο.
4. Κάθε Μέλος ή Φίλος, εφόσον αλλάξει τόπο κατοικίας ή εργασίας, μπορεί να μεταγράφεται σε άλλη Οργάνωση Βάσης με απλή γραπτή δήλωσή του, αφού ενημερώσει την οργάνωση από την οποία αποχωρεί.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ - ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΑ ΟΡΓΑΝΑ

Άρθρο 22 Αρχές οργάνωσης του Κινήματος

1. Το ΠΑΣΟΚ οργανώνεται στη βάση των αρχών της συμμετοχικής δημοκρατίας, της αποκέντρωσης και της λήψης των αποφάσεων όσο το δυνατόν πιο κοντά στα Μέλη και τους Φίλους του.
2. Το ΠΑΣΟΚ οργανώνεται στην κοινωνία, όσο το δυνατόν πιο κοντά στον πολίτη σε Οργανώσεις και Δίκτυα. Η ιδιότητα του μέλους ή του φίλου αποκτάται μόνο με την εγγραφή στις Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις. Τα Δίκτυα συνιστούν μια περαιτέρω δυνατότητα συμμετοχής και πολιτικής παρέμβασης.
3. Για την διαμόρφωση των πολιτικών του αποφάσεων εξασφαλίζει ελευθερία συμμετοχής των πολιτών, ισότητα στην πρόσβαση σε όλες τις διαδικασίες του, καθώς και στη πληροφόρηση και τη γνώση.
4. Αξιοποιεί το διαδίκτυο και τις τεχνολογίες του ως σημαντικό μέσο επικοινωνίας, οργάνωσης, συμμετοχής, διαβούλευσης, απόφασης και διαφάνειας.
5. Εξασφαλίζει στα άτομα με αναπηρία προσβασιμότητα σε όλες τις οργανώσεις και διαδικασίες, καθώς και στην απαραίτητη πληροφόρηση για τη συμμετοχή τους. Ο Συνήγορος του Μέλους και του Φίλου εκδίδει δεσμευτικές προδιαγραφές προσβασιμότητας για όλες τις Οργανώσεις του Κινήματος.

Άρθρο 23 Πρωτοβάθμια Οργάνωση - Οργάνωση Βάσης

1. Οι Οργανώσεις Βάσης είναι διαρθρωμένες σε γεωγραφικό επίπεδο ως Τοπικές Οργανώσεις και σε εργασιακό επίπεδο ως Οργανώσεις Εργασίας.
2. Οι Τοπικές Οργανώσεις συγκροτούνται στο Δημοτικό Διαμέρισμα ή το Δήμο. Οι Οργανώσεις Εργασίας αντιστοιχούνται είτε στον εργασιακό χώρο, είτε κατά επάγγελμα.
3. Η Οργάνωση Βάσης μπορεί, με εισήγηση της Νομαρχιακής Επιτροπής ή Τομεακής Επιτροπής και απόφαση της Περιφερειακής Επιτροπής, να χωριστεί σε δύο ή περισσότερες, όταν έχει αριθμό Μελών που δυσχεραίνει την αποτελεσματική λειτουργία της.
4. Η συγκρότηση, καθώς και ο μέγιστος και ο ελάχιστος αριθμός Μελών, καθώς και οι λοιποί όροι συγκρότησης και λειτουργίας των Οργανώσεων Βάσης καθορίζονται σε
5. Κανονισμό Λειτουργίας, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές γεωγραφικές και εργασιακές συνθήκες.

Άρθρο 24 Αρμοδιότητες Οργάνωσης Βάσης

Κάθε Οργάνωση Βάσης του Κινήματος:

- i. αποφασίζει για τα θέματα τοπικού ή εργασιακού ενδιαφέροντος στο πλαίσιο των κατευθύνσεων των οργάνων του Κινήματος.
- ii. διαβουλεύεται με τους πολίτες, την τοπική κοινωνία, τους τοπικούς φορείς, τις επαγγελματικές οργανώσεις, τις μη κυβερνητικές οργανώσεις για τη διαμόρφωση της πολιτικής και των προτεραιοτήτων του Κινήματος στο χώρο ευθύνης της,
- iii. διοργανώνει, τουλάχιστον μια φορά το χρόνο, ανοικτή Συνέλευση, με θέματα τοπικού ή εργασιακού ενδιαφέροντος, τον απολογισμό δράσης και τον πολιτικό προγραμματισμό του επόμενου έτους,
- iv. προτείνει τη διοργάνωση εσωτερικών δημοψηφισμάτων για θέματα γενικού ενδιαφέροντος και διοργανώνει δημοψηφίσματα για θέματα τοπικού ενδιαφέροντος,
- v. αναπτύσσει δράσεις πολιτιστικού, κοινωνικού και επιμορφωτικού χαρακτήρα,
- vi. φροντίζει για την δυνατότητα πρόσβασης και ακρόασης όλων των Μελών και Φίλων του, καθώς και κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη, στα γραφεία της,
- vii. ενημερώνει τους πολίτες με διάθεση εντύπου και ηλεκτρονικού υλικού για θέματα γενικού προβληματισμού και πολιτικής ενημέρωσης,

- viii. μεριμνά για την δημιουργία και λειτουργία δικτυακού τόπου ή την σύνδεση με δικτυακό τόπο στον οποίο δημοσιεύει όλες τις αποφάσεις των οργάνων της και κάθε άλλη πληροφορία σχετική με τις δραστηριότητές της,
- ix. επιλέγει και καλεί σε λογοδοσία τα αιρετά στελέχη που υποστηρίζει το Κίνημα, σύμφωνα με τα σχετικά άρθρα του Καταστατικού.

Άρθρο 25 Όργανα της Οργάνωσης Βάσης

1. Αποφασιστικό όργανο της Οργάνωσης Βάσης είναι η Συνέλευση της Οργάνωσης, στην οποία συμμετέχουν όλα τα Μέλη και οι Φίλοι. Οι Συνελεύσεις Βάσης είναι ανοιχτές και στους πολίτες ή τους εργαζομένους του αντίστοιχου χώρου, εκτός αν, σε ειδικές περιπτώσεις, αποφασίζεται διαφορετικά. Συνεδριάζουν κάθε μήνα ή όποτε το ζητήσει το 1/3 τουλάχιστον των Μελών της ή με απόφαση ανωτέρου οργάνου.
2. Τα Μέλη και οι Φίλοι της Οργάνωσης Βάσης εκλέγουν με άμεση καθολική ψηφοφορία, Συντονιστική Επιτροπή από 5 – 7 μέλη. Τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής εκλέγουν μεταξύ τους Γραμματέα και Αναπληρωτή Γραμματέα. Η θητεία των Μελών της Συντονιστικής Επιτροπής, του Γραμματέα και του Αναπληρωτή Γραμματέα είναι τριετής.
3. Για το συντονισμό της πολιτικής παρέμβασης του ΠΑΣΟΚ στο επίπεδο των Δήμων συγκροτείται Δημοτική Επιτροπή από τους Γραμματείς των Τοπικών Οργανώσεων (όταν είναι περισσότερες από μία) και το Γραμματέα του Δημοτικού Δικτύου της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι εκλέγουν μεταξύ τους Συντονιστή.
4. Η Συντονιστική Επιτροπή της Δημοτικής Οργάνωσης έχει την πολιτική ευθύνη για την συλλογική λειτουργία στα όργανα των ΟΤΑ, των μελών και φίλων του ΠΑΣΟΚ που είναι Δημοτικοί Σύμβουλοι.

Άρθρο 26 Δίκτυα Πρωτοβουλίας Πολιτών

1. Το ΠΑΣΟΚ σε Δημοτικό επίπεδο υποστηρίζει Δίκτυα Πρωτοβουλίας Πολιτών κατά θέμα, θεσμό ή χώρο. Τα Δίκτυα μπορεί να έχουν ως ιδρυτική τους αφετηρία το Κίνημα ή άλλες αυτόνομες από αυτό κινήσεις και πρωτοβουλίες.
2. Οι επί μέρους δράσεις αρθρώνονται ιδιαίτερα σε:
  - i. Δίκτυα πρωτοβουλίας πολιτών για θέματα πολιτικού, κοινωνικού, συνδικαλιστικού, επιστημονικού, μορφωτικού ή επαγγελματικού ενδιαφέροντος.
  - ii. Δίκτυα Αλληλεγγύης, που μεριμνούν για την προώθηση και επίλυση θεμάτων που σχετίζονται με ευπαθείς κατηγορίες πολιτών.

Άρθρο 27 Δευτεροβάθμιες Οργανώσεις

1. Σε επίπεδο εκλογικής περιφέρειας συστήνονται και λειτουργούν μία ή περισσότερες Νομαρχιακές Επιτροπές. Η Νομαρχιακή Επιτροπή είναι το ανώτερο αποφασιστικό Όργανο του Κινήματος στον χώρο που καλύπτει. Αποφασίζει στα πλαίσια των κατευθύνσεων του Κινήματος για τα θέματα της περιοχής και έχει την ευθύνη της εξειδίκευσης και υλοποίησης της πολιτικής του Κινήματος και των αποφάσεων των ανώτατων οργάνων.
2. Ειδικά στην Αττική και στο Νομό Θεσσαλονίκης συγκροτούνται ως Δευτεροβάθμιες Οργανώσεις Εργασίας Τομεακές Επιτροπές, στις οποίες αντιστοιχούνται οι Πρωτοβάθμιες Οργανώσεις Εργασίας. Οι Τομεακές Επιτροπές έχουν για τον χώρο ευθύνης τους ρόλο και αρμοδιότητες αντίστοιχες με αυτές των Νομαρχιακών Επιτροπών.
3. Τα θέματα οργάνωσης και λειτουργίας των Νομαρχιακών Επιτροπών, των Νομαρχιακών Συμβουλίων, των Τομεακών Επιτροπών και των Τομεακών Συμβουλίων ρυθμίζονται από Κανονισμό Λειτουργίας.

Άρθρο 28 Όργανα Δευτεροβάθμιων Οργανώσεων

1. Η Νομαρχιακή Επιτροπή αποτελείται από 7 έως 11 μέλη που εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία μεταξύ των μελών και φίλων της περιοχής. Για την Α΄ Αθήνας και την Α΄ Θεσσαλονίκης ο αριθμός μπορεί να φτάνει ως 15 μέλη.
2. Τα μέλη της Νομαρχιακής Επιτροπής εκλέγουν μεταξύ τους το Γραμματέα και τον αναπληρωτή Γραμματέα. Στις συνεδριάσεις της καλούνται τα προερχόμενα από τον νομό μέλη της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής και ο Γραμματέας της Νομαρχιακής Συντονιστικής Γραμματείας της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ. Η θητεία της Νομαρχιακής Επιτροπής είναι τριετής.
3. Στην ίδια καθολική ψηφοφορία εκλέγεται πενταμελής Νομαρχιακή Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΝΕΚΑΠ) και τριμελής Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου, η οποία έχει την ευθύνη για τα Οικονομικά του Κινήματος στην περιοχή.
4. Η Νομαρχιακή Επιτροπή συγκαλείται κάθε δίμηνο σε διευρυμένη σύνθεση με τη συμμετοχή των Γραμματέων των Δημοτικών Οργανώσεων, των Γραμματέων των Οργανώσεων Εργασίας και των Συντονιστών των Δικτύων του χώρου ευθύνης της.
5. Σε επίπεδο Νομαρχιακής Επιτροπής συγκροτείται Νομαρχιακό Συμβούλιο που έχει αντίστοιχη συγκρότηση και αρμοδιότητες με το Περιφερειακό Συμβούλιο. Κατ' αντιστοιχία συγκροτείται το Τομεακό Συμβούλιο στο χώρο ευθύνης της Τομεακής Επιτροπής.
6. Σε περίπτωση που ο Δήμος ταυτίζεται με την εκλογική περιφέρεια δεν εκλέγεται Ν.Ε.

Άρθρο 29 Τριτοβάθμιες Οργανώσεις - Περιφερειακή Οργάνωση

1. Οι Περιφερειακές Οργανώσεις είναι διαρθρωμένες ανά Αυτοδιοικητική Περιφέρεια της χώρας. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή αποφασίζει με Κανονισμό Λειτουργίας για τις ειδικές ρυθμίσεις των Περιφερειακών Οργανώσεων στην Περιφέρεια Αττικής και στο Νομό Θεσσαλονίκης, τις νησιωτικές περιοχές της χώρας, καθώς και για τον Ελληνισμό της Διασποράς.
2. Η Περιφερειακή Επιτροπή μπορεί να διοργανώνει Περιφερειακή Συνδιάσκεψη με ευθύνη του Περιφερειακού Συμβουλίου. Για τη σύνθεση της Περιφερειακής Συνδιάσκεψης εφαρμόζονται αναλόγως οι σχετικές με την Εθνική Συνδιάσκεψη διατάξεις. Η Συνδιάσκεψη είναι ανοικτή σε όλους τους πολίτες της Περιφέρειας.
3. Η Περιφερειακή Συνδιάσκεψη έχει πολιτικό, προγραμματικό και αναπτυξιακό χαρακτήρα. Η Περιφερειακή Επιτροπή μεριμνά για την καταγραφή και υλοποίηση των προτάσεων που εγκρίθηκαν, τις οποίες περιλαμβάνει υποχρεωτικά στην ετήσια απολογιστική της Έκθεση προς το Εθνικό Συμβούλιο.

Άρθρο 30 Όργανα Τριτοβαθμίων Οργανώσεων

1. Η Περιφερειακή Επιτροπή είναι το ανώτερο συντονιστικό και προγραμματικό όργανο του Κινήματος στην περιφέρεια. Διαβουλεύεται με τους φορείς και τους πολίτες της περιφέρειας για την διαμόρφωση της πολιτικής του Κινήματος.
2. Έχει την ευθύνη του συντονισμού της οργανωτικής και οικονομικής λειτουργίας του Κινήματος στην περιφέρεια. Διαμορφώνει τις πολιτικές προτεραιότητες της περιφέρειας μέσα στα πλαίσια των γενικότερων αρχών και στόχων του Κινήματος και υποστηρίζει την αποκεντρωμένη λειτουργία των Πρωτοβάθμιων και Δευτεροβάθμιων Οργανώσεων.
3. Η Περιφερειακή Επιτροπή συγκροτείται από τους Γραμματείς και Αναπληρωτές Γραμματείς των Νομαρχιακών Επιτροπών της Περιφέρειας. Αυτοί εκλέγουν μεταξύ τους τον Συντονιστή τους.
4. Η Περιφερειακή Επιτροπή συνέρχεται τακτικά τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα, ενώ μπορεί να συγκληθεί και εκτάκτως εάν το ζητήσει το 1/3 τουλάχιστον των μελών της. Η τελευταία συνεδρίαση κάθε χρόνου είναι απολογιστική και κάθε Περιφερειακή Επιτροπή συζητά και υποβάλλει σχετική αναλυτική έκθεση πεπραγμένων στην Κεντρική Πολιτική Επιτροπή του Κινήματος.
5. Στις συνεδριάσεις της Περιφερειακής Επιτροπής έχουν δικαίωμα συμμετοχής, χωρίς ψήφο, τα μέλη της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, οι βουλευτές και οι Γραμματείς της Νεολαίας που προέρχονται από την περιφέρεια.

6. Σε επίπεδο Περιφέρειας λειτουργεί Περιφερειακό Συμβούλιο, ως όργανο πολιτικής διαβούλευσης, λογοδοσίας και συντονισμού. Έχει ιδίως αναπτυξιακό και προγραμματικό χαρακτήρα. Στην Αττική μπορεί να συγκληθεί Διαπεριφερειακό Συμβούλιο.
7. Το Περιφερειακό Συμβούλιο συγκροτείται από τα μέλη της Περιφερειακής Επιτροπής, τα μέλη της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, τους Γραμματείς της Νεολαίας και τα μέλη των Νομαρχιακών Επιτροπών στην Περιφέρεια, καθώς και τον Περιφερειάρχη, τους Αντιπεριφερειάρχες, τους Δημάρχους και τους επικεφαλής των Δημοτικών και Περιφερειακών παρατάξεων και τους εκπροσώπους των δευτεροβάθμιων συνδικαλιστικών και άλλων οργανώσεων της Περιφέρειας που είναι Μέλη ή Φίλοι ή υποστηρίχθηκαν από το ΠΑΣΟΚ και επιθυμούν να συμμετάσχουν. Συμμετέχουν επίσης μέλη Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων που έχουν πιστοποιηθεί.
8. Το Περιφερειακό Συμβούλιο συνέρχεται τακτικά κάθε τέσσερις (4) μήνες με ευθύνη του Γραμματέα της Περιφερειακής Επιτροπής.

Άρθρο 31 Ελληνισμός της Διασποράς

1. Οι Πρωτοβάθμιες και Δευτεροβάθμιες Οργανώσεις του Ελληνισμού της Διασποράς, καθώς και η Περιφερειακή Οργάνωση οργανώνονται και λειτουργούν στη βάση οικείου Κανονισμού που ψηφίζει η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.
2. Τα μέλη των οργανώσεων του Ελληνισμού της Διασποράς μπορούν να συμμετέχουν σε πολιτικούς φορείς του τόπου διαμονής τους, οι οποίοι υπηρετούν κοινές με το Κίνημα αξίες και έχουν τους ίδιους στόχους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΕΜΠΤΟ

ΚΕΝΤΡΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 32 Συνέδριο - Σύνθεση

1. Το Συνέδριο είναι το ανώτατο όργανο του Κινήματος. Αποφασίζει για το σύνολο της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ μέσα στα πλαίσια των αρχών και των στόχων του. Ελέγχει όλα τα όργανα του και έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα αναθεώρησης του Καταστατικού του Κινήματος.
2. Το Συνέδριο διεξάγεται κάθε τέσσερα (4) χρόνια. Με απόφαση της Κ.Π.Ε., το Συνέδριο μπορεί να διεξαχθεί το πολύ έξι μήνες πριν ή έξι μήνες μετά την συμπλήρωση της τετραετίας.

3. Στο Συνέδριο συμμετέχουν:
  - α) Μέλη που εκλέγονται και εκπροσωπούν όλες τις Οργανώσεις του Κινήματος. Ο αριθμός τους καθορίζεται με απόφαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής μετά από εισήγηση της ΕΚΑΠ
  - β) Οι διατελέσαντες ως Πρόεδροι και Γραμματείς του Κινήματος
  - γ) Τα μέλη της απερχόμενης Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής
  - δ) Οι βουλευτές και οι Ευρωβουλευτές του Κινήματος
  - ε) Τα μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ
  - στ) Ο Πρόεδρος και ο αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ΙΣΤΑΜΕ
  - ζ) Τα μέλη του ΠΑΣΟΚ που υπέγραψαν της Ιδρυτική Διακήρυξη της 3ης Σεπτεμβρη
4. Οι πρώην βουλευτές και ευρωβουλευτές του Κινήματος, εάν δεν είναι Σύεδροι, μπορούν να συμμετέχουν με δικαίωμα λόγου.
5. Το Συνέδριο έχει απαρτία όταν παρευρίσκονται τουλάχιστον τα 2/3 των μελών του.
6. Το Συνέδριο συγκροτείται σε σώμα με την εκλογή Προεδρείου. Μέχρι τότε προεδρεύει ο Πρόεδρος ή το μέλος του Πολιτικού Συμβουλίου που υποδεικνύεται από αυτόν.
7. Ειδικά θέματα για την οργάνωση, διεξαγωγή και διαδικασία εκλογής αντιπροσώπων στο Συνέδριο ρυθμίζονται σε Κανονισμό.

Άρθρο 33 Προκήρυξη Συνεδρίου – Προσυνεδριακή διαδικασία

1. Το Συνέδριο προκηρύσσεται σε τακτική ημερομηνία με απόφαση της Κ.Π.Ε., τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν την διεξαγωγή του. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή καθορίζει τα θέματα που θα συζητηθούν, λαμβάνοντας υπόψη τις προτάσεις Επιτροπών των αποκεντρωμένων οργάνσεων του Κινήματος. Κάθε Περιφερειακή Επιτροπή, και Νομαρχιακή ή Τομεακή Επιτροπή υποβάλλει κείμενο απόψεων το αργότερο 15 ημέρες πριν την καθορισμένη ημερομηνία διεξαγωγής του Συνεδρίου.
2. Ο προσυνεδριακός διάλογος είναι ανοικτός στους πολίτες και διεξάγεται σε κάθε Οργάνωση Βάσης και Δίκτυο του ΠΑΣΟΚ.
3. Στις ψηφοφορίες για τη διαμόρφωση των θέσεων και προτάσεων συμμετέχουν και οι Φίλοι του Κινήματος. Στις διαδικασίες για την εκλογή αντιπροσώπων συμμετέχουν μόνο τα Μέλη και οι Φίλοι που είναι εγγεγραμμένοι στο μητρώο Μελών ή Φίλων των Οργανώσεων ΠΑΣΟΚ αντίστοιχα τουλάχιστον ένα (1) μήνα πριν την ημέρα εκλογής των αντιπροσώπων.

Άρθρο 34 Εθνική Συνδιάσκεψη

1. Συγκροτείται Εθνική Συνδιάσκεψη ως κεντρικό όργανο διαβούλευσης για προγραμματικά ζητήματα. Στην Εθνική Συνδιάσκεψη συμμετέχουν:
  - Τα μέλη της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής
  - Οι Περιφερειάρχες και επικεφαλής Περιφερειακών Παρατάξεων, που είναι μέλη ή φίλοι του ΠΑΣΟΚ
  - Οι Δήμαρχοι και επικεφαλής Δημοτικών παρατάξεων που είναι μέλη ή φίλοι του ΠΑΣΟΚ
  - Μέλη ή φίλοι του ΠΑΣΟΚ που είναι επικεφαλής των δευτεροβάθμιων και τριτοβάθμιων συνδικαλιστικών, επιστημονικών ενώσεων, Επιμελητηρίων, ενώσεων του αγροτοσυνδικαλιστικού χώρου, και των μεγάλων κοινωνικών κινημάτων (ανάπηροι, εθελοντές, πολιτισμός κλπ.)
  - Οι Γραμματείς και Αναπληρωτές των Νομαρχιακών και Τομεακών Επιτροπών και τα μέλη των Περιφερειακών Επιτροπών.
  - Τα μέλη της Εθνικής Αντιπροσωπείας της Νεολαίας ΠΑΣΟΚ.Η Κ.Π.Ε. μπορεί να προσκαλεί στην Εθνική Συνδιάσκεψη μέλη του ΠΑΣΟΚ ανάλογα με τα θέματα της Συνδιάσκεψης.
2. Η Εθνική Συνδιάσκεψη συγκαλείται με απόφαση της Κ.Π.Ε.
3. Με απόφαση της Κ.Π.Ε. μπορεί να συγκληθούν Προγραμματικό Συνέδριο, καθώς και θεματικά Συνέδρια.
4. Η σύνθεση του Προγραμματικού Συνεδρίου και των θεματικών Συνεδρίων, καθώς και οι λεπτομέρειες διεξαγωγής τους, προβλέπονται από την Κ.Π.Ε. στην απόφαση περί σύγκλησής τους.

Άρθρο 35 Έκτακτο Συνέδριο

Έκτακτο Συνέδριο συγκαλείται υποχρεωτικά με απόφαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής έπειτα από αίτημα του 1/3 τουλάχιστον των μελών της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής ή του 1/2 του αριθμού των Περιφερειακών και Νομαρχιακών Επιτροπών του Κινήματος ή του 10% του συνόλου των Μελών του Κινήματος, καθώς και με απόφαση του Προέδρου. Η απόφαση σύγκλησης λαμβάνεται το λιγότερο δύο (2) μήνες πριν από την καθοριζόμενη ημερομηνία διεξαγωγής του Συνεδρίου. Ο προσυνεδριακός διάλογος διεξάγεται κατ' αναλογία των όσων ισχύουν για το τακτικό Συνέδριο. Οι απόψεις των Νομαρχιακών και Περιφερειακών Επιτροπών υποβάλλονται το αργότερο τρεις (3) εβδομάδες πριν από την ημερομηνία διεξαγωγής του.

Άρθρο 36 Κεντρική Πολιτική Επιτροπή (Κ.Π.Ε.)

1. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή είναι το ανώτατο όργανο του Κινήματος μεταξύ δύο Συνεδρίων. Χαράσσει και συνθέτει στο πλαίσιο των αποφάσεων του Συνεδρίου τη γενική στρατηγική, τις πολιτικές και τις δράσεις του Κινήματος σε όλα τα πεδία έκφρασής του. Οι αποφάσεις του και οι κατευθυντήριες γραμμές του είναι υποχρεωτικές για όλα τα όργανα του Κινήματος.
2. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή καθοδηγεί, εποπτεύει και ελέγχει την πορεία και τις αποφάσεις των οργανώσεων του Κινήματος. Εγκρίνει τους Κανονισμούς Λειτουργίας για τα όργανα και τις οργανώσεις του. Αποφασίζει για κάθε θέμα που δεν ρυθμίζεται από το καταστατικό.
3. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή εκλέγει:
  - το Πολιτικό Συμβούλιο,
  - το Γραμματέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής,
  - την Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης,
  - την Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου,
  - το Συνήγορο του Μέλους και του Φίλου.
4. Η Κ.Π.Ε. συνέρχεται σε τακτική Σύνοδο τέσσερις (4) φορές το χρόνο. Με απόφαση του Προέδρου ή αν το ζητήσει το 1/3 του συνολικού αριθμού των μελών του συγκαλείται έκτακτη Σύνοδος. Απαρτία υπάρχει όταν παρευρίσκεται το 50% των μελών της.

Άρθρο 37 Σύνθεση Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής (ΚΠΕ)

Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή αποτελείται από:

- Τον Πρόεδρο του Κινήματος
- τους διατελέσαντες Προέδρους του Κινήματος, εφ' όσον το επιθυμούν
- τους βουλευτές του Κινήματος.
- τους Προέδρους της Κ.Ε.Δ.Ε. και της Ένωσης Περιφερειών καθώς και τους Προέδρους των τριτοβάθμιων, συνδικαλιστικών, συνεταιριστικών οργανώσεων, επιμελητηρίων και της ΕΣΑΜΕΑ, που είναι μέλη του ΠΑΣΟΚ και εφ' όσον δηλώσουν ότι το επιθυμούν
- 130 μέλη που εκλέγονται από το Συνέδριο εκ των οποίων 5 μέλη πρέπει να είναι εκπρόσωποι των οργανώσεων του Απόδημου Ελληνισμού (με συμμετοχή τουλάχιστον 1 από κάθε ήπειρο που λειτουργούν οργανώσεις του ΠΑΣΟΚ).

Άρθρο 38 Πολιτικό Συμβούλιο

1. Το Πολιτικό Συμβούλιο είναι το ανώτερο εκτελεστικό όργανο της Κ.Π.Ε. Είναι όργανο πολιτικού σχεδιασμού. Εκφράζει τη συλλογικότητα του Κινήματος. Διαμορφώνει την πολιτική στρατηγική μεταξύ των δύο τακτικών συνόδων της Κ.Π.Ε. στο πλαίσιο των ιδεολογικών θέσεων και της γενικής πολιτικής που καθορίζονται από αυτό.
2. Πολιτικό Συμβούλιο αποτελείται από τον Πρόεδρο του Κινήματος, το Γραμματέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής (ΚΠΕ) και δεκατρία (13) μέλη που εκλέγονται από την Κ.Π.Ε. μεταξύ των μελών του. Στο Πολιτικό Συμβούλιο συμμετέχει επίσης ο Γραμματέας της Νεολαίας.
3. Όταν το ΠΑΣΟΚ συμμετέχει στην κυβέρνηση, τα $\frac{3}{4}$ των μελών του Πολιτικού Συμβουλίου δεν μπορούν να ασκούν κυβερνητικά καθήκοντα.
4. Το Πολιτικό Συμβούλιο λειτουργεί με ευθύνη του Προέδρου του Κινήματος, ο οποίος και το συγκαλεί.
5. Το Πολιτικό Συμβούλιο συγκαλεί την Κ.Π.Ε., ορίζει την ημερήσια διάταξη, εισηγείται τα θέματα και ορίζει τους εισηγητές.

Άρθρο 39 Γραμματέας της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής

Ο Γραμματέας εκλέγεται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή. Έχει την ευθύνη της υποστήριξης της λειτουργίας της Κ.Π.Ε. και του Πολιτικού Συμβουλίου στο πλαίσιο των πολιτικών αποφάσεών τους και των κατευθύνσεων του Προέδρου.

Άρθρο 40 Τομείς Πολιτικής και Τομείς Δράσης

1. Με απόφαση της Κ.Π.Ε. συγκροτούνται Τομείς Πολιτικής και Τομείς Δράσης που λειτουργούν υπό την εποπτεία του Γραμματέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής και του Πολιτικού Συμβουλίου.
2. Στους Τομείς Πολιτικής και Δράσης συμμετέχουν με απόφαση του Πολιτικού Συμβουλίου τα μέλη της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, των Περιφερειακών Επιτροπών και στελέχη του Κινήματος.
3. Οι Γραμματείς των Τομέων Δράσης εκλέγονται από την Κ.Π.Ε. Η λειτουργία τους εξειδικεύεται σε Κανονισμό Λειτουργίας. Οι Γραμματείς των Τομέων Πολιτικής επιλέγονται με απόφαση του Προέδρου και του Πολιτικού Συμβουλίου.
4. Όλα τα μέλη της Κ.Π.Ε. έχουν την υποχρέωση να συμμετέχουν στην υλοποίηση της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ. Η διάταξη τους γίνεται από το Πολιτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση του Γραμματέα του Κινήματος.

5. Με απόφαση του Προέδρου ή του Πολιτικού Συμβουλίου συγκροτούνται Επιτροπή Προγράμματος, καθώς και ειδικές επιτροπές με την συμμετοχή μελών της Κ.Π.Ε. και στελεχών με ιδιαίτερη εμπειρία.
6. Η λειτουργία του Κινήματος υποστηρίζεται διοικητικά με ευθύνη του Γενικού Διευθυντή, ο οποίος ορίζεται από τον Πρόεδρο. Τα σχετικά θέματα ρυθμίζονται με Κανονισμό Λειτουργίας.

Άρθρο 41 Πρόεδρος

1. Ο Πρόεδρος του Κινήματος εκφράζει και εκπροσωπεί το Κίνημα σε όλες τους τις εκδηλώσεις στο εσωτερικό και το εξωτερικό. Προεδρεύει στο Πολιτικό Συμβούλιο, εισηγείται σε αυτό καθώς και στην Κεντρική Πολιτική Επιτροπή και στο Συνέδριο πάνω στις ιδεολογικές και πολιτικές κατευθύνσεις του Κινήματος. Όταν η έγκαιρη σύγκλιση του Πολιτικού Συμβουλίου είναι δύσκολη, παίρνει θέση σε επείγοντα ή επίκαιρα θέματα.
2. Ο Πρόεδρος ασκεί τις αρμοδιότητές του στα πλαίσια των αποφάσεων του Συνεδρίου, της Κ.Π.Ε. και του Πολιτικού Συμβουλίου.
3. Ο Πρόεδρος εκλέγεται άμεσα από τα Μέλη και τους Φίλους του Κινήματος κάθε τέσσερα (4) χρόνια και ένα τουλάχιστον μήνα πριν την διεξαγωγή του Συνεδρίου. Η διαδικασία εκλογής ρυθμίζεται με Κανονισμό της Κ.Π.Ε.
4. Η προκήρυξη της εκλογής του Προέδρου γίνεται με απόφαση της Κ.Π.Ε. που αποφασίζει και για την κατάρτιση της λίστας των υποψηφίων Προέδρων και τη διενέργεια της εκλογής εντός 30 ημερών.
5. Υποψήφιος Πρόεδρος αναδεικνύεται όποιος προταθεί από το $\frac{1}{4}$ τουλάχιστον των μελών της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής ή το $\frac{1}{3}$ των Περιφερειακών Επιτροπών του Κινήματος, ή το $\frac{1}{3}$ των Νομαρχιακών Επιτροπών, ή το 10% τουλάχιστον του συνόλου των Μελών του Κινήματος. Κάθε Μέλος προτείνει μόνον έναν (1) υποψήφιο.
6. Για την εκλογή του Προέδρου απαιτείται κατά την πρώτη ψηφοφορία το $\frac{1}{2} + 1$ των εγκύρων ψηφοδελτίων. Στα 'έγκυρα ψηφοδέλτια υπολογίζονται και τα λευκά. Σε περίπτωση μη εκλογής Προέδρου κατά την πρώτη ψηφοφορία, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται μεταξύ των δύο πρώτων. Στην περίπτωση αυτή εκλέγεται Πρόεδρος ο πρώτος σε ψήφους.
7. Σε περίπτωση που οι υποψήφιοι είναι μόνο δύο, γίνεται μία μόνο ψηφοφορία και ο πρώτος σε ψήφους εκλέγεται Πρόεδρος. Σε περίπτωση που υποψήφιος είναι μόνο ένας, εκλέγεται εφόσον λάβει το $50\% + 1$ των εγκύρων ψηφοδελτίων.

Άρθρο 42 Κοινοβουλευτική Ομάδα

1. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κινήματος αποτελείται από το σύνολο των Βουλευτών και των Ευρωβουλευτών του.
2. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα υλοποιεί την πολιτική του Κινήματος στο πλαίσιο των κοινοβουλευτικών διαδικασιών, δρα και αποφασίζει εντός των πλαισίων του Καταστατικού και με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές πολιτικής που διαμορφώνονται από το Συνέδριο, την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή και το Πολιτικό Συμβούλιο. Λειτουργεί σύμφωνα με τον Κανονισμό της.
3. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα εκλέγει Προεδρείο από 3 -5 μέλη, τα οποία ,μεταξύ τους εκλέγουν το Γραμματέα της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.
4. Οι Κοινοβουλευτικοί Τομείς Εργασίας δραστηριοποιούνται στο πλαίσιο των αποφάσεων των αντίστοιχων Τομέων Πολιτικής του Κινήματος.
5. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα του Κινήματος στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί με βάση τον Κανονισμό Λειτουργίας της. Οι Ευρωβουλευτές συμμετέχουν ενεργά στις δομές και τις λειτουργίες της πολιτικής ομάδας των Σοσιαλιστών σύμφωνα με το Καταστατικό του Ευρωπαϊκού Σοσιαλιστικού Κόμματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΚΤΟ

ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ, ΔΙΚΤΥΑ ΚΑΙ ΦΟΡΕΙΣ

Άρθρο 43 Νεολαία ΠΑΣΟΚ

1. Η Νεολαία ΠΑΣΟΚ είναι αυτοτελής οργάνωση του Κινήματος.
2. Μέλη και Φίλοι της Νεολαίας μπορούν να γίνουν Έλληνες πολίτες καθώς και αλλοδαποί πολίτες που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα και που έχουν συμπληρώσει το 15ο έτος της ηλικίας τους. Τα μέλη που είναι άνω των 16 ετών είναι αυτοδίκαια μέλη του ΠΑΣΟΚ.
3. Τα μέλη της Νεολαίας συμμετέχουν υποχρεωτικά και στις Οργανώσεις Βάσης και είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο Μελών του Κινήματος.
4. Τα Μέλη της Νεολαίας συμμετέχουν ισότιμα στο Συνέδριο και τις Συνδιασκέψεις του Κινήματος μέσα από τις οργανώσεις τους.
5. Η Νεολαία διεξάγει δικό της Συνέδριο, διαθέτει δικό της Καταστατικό, στο οποίο ρυθμίζονται όλα τα οργανωτικά ζητήματα μέσα στο πλαίσιο των αξιών, στόχων και διατάξεων του παρόντος Καταστατικού.

Άρθρο 44 Δίκτυα

1. Συγκροτούνται σε Νομαρχιακό, Περιφερειακό ή εθνικό επίπεδο Δίκτυα μελών και φίλων με θεματικά ή κοινωνικά κριτήρια. Στόχο έχουν την συμμετοχή στην διαμόρφωση των πολιτικών θέσεων του Κινήματος, την διαβούλευση με τους πολίτες στους αντίστοιχους χώρους, την ενίσχυση της αυτόνομης λειτουργίας των συνδικαλιστικών παρατάξεων και λοιπών φορέων κοινωνικής εκπροσώπησης, καθώς και την εξειδίκευση της πολιτικής του Κινήματος στους συγκεκριμένους χώρους.
2. Τα Δίκτυα συγκροτούνται με απόφαση του Γραμματέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής μετά από εισήγηση της Νομαρχιακής Επιτροπής, της Περιφερειακής Επιτροπής ή του Τομέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής αντίστοιχα. Εργάζονται σε συνεργασία και στο πλαίσιο των κατευθύνσεων των αντίστοιχων Τομέων του Κινήματος.
3. Κάθε Δίκτυο εκλέγει Συντονιστική Επιτροπή από τρία έως πέντε μέλη και Συντονιστή. Οι Συντονιστές των Δικτύων συμμετέχουν στη διευρυμένη Νομαρχιακή Επιτροπή, στο Περιφερειακό Συμβούλιο και συνδέονται με τη Γραμματεία του Τομέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής αντίστοιχα. Η οργανωτική τους δομή και λειτουργία, καθώς και η εκπροσώπησή τους εξειδικεύονται με Κανονισμό Λειτουργίας της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής.
4. Με αντίστοιχο τρόπο οργανώνεται σε νομαρχιακό και εθνικό επίπεδο Δίκτυα Αγροτών. Τα σχετικά θέματα ρυθμίζει Κανονισμός Λειτουργίας.

Άρθρο 45 Συνδικάτα - Συνδικαλιστικές παρατάξεις

Το ΠΑΣΟΚ σέβεται πλήρως της αυτονομία του συνδικαλιστικού κινήματος και προωθεί σχέσεις διαλόγου και συνεργασίας μαζί του.

Θέλουμε ένα συνδικαλιστικό κίνημα αξιόπιστο, ικανό να υπερβεί την κρίση συνδικαλιστικής αντιπροσώπευσης και απαλλαγμένο από μηχανιστικές αντιλήψεις και επαγγελματίες συνδικαλιστές που συγκροτούν προσωπικούς θύλακες επιρροής και μονιμοποιούνται στο ρόλο αυτό. Τα μέλη του ΠΑΣΟΚ δραστηριοποιούνται στα συνδικάτα μέσα από τις αυτόνομες συνδικαλιστικές παρατάξεις.

Άρθρο 46 ΙΣΤΑΜΕ

1. Το Ινστιτούτο Στρατηγικών Αναπτυξιακών Μελετών ΙΣΤΑΜΕ-ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ έχει αρμοδιότητα την πολιτική ανάλυση και έρευνα, την επεξεργασία και διαμόρφωση πολιτικών και επιστημονικών προτάσεων και τη στρατηγική ανάλυση για τις ανάγκες του Κινήματος.

2. Το Ινστιτούτο συνεργάζεται με τις οργανώσεις του Κινήματος, με αντίστοιχους φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό και συμμετέχει σε ελληνικά και διεθνή επιστημονικά και ερευνητικά προγράμματα.
3. Οργανώνει και συμμετέχει σε εκδηλώσεις με πρωτοβουλία του και όταν προσκαλείται από τα Κεντρικά και αποκεντρωμένα Όργανα του Κινήματος, με τα οποία και συντονίζει την δράση του.
4. Υποβάλλει τον ετήσιο προγραμματισμό του στο Πολιτικό Συμβούλιο του Κινήματος, καθώς και ετήσιο απολογισμό του στην Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.
5. Είναι αρμόδιο για την πολιτική επιμόρφωση στελεχών, μελών και φίλων του Κινήματος σε συνεργασία με τα αποκεντρωμένα όργανά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΒΔΟΜΟ

ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ

Άρθρο 47 Αρχές Ανάδειξης - Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων

1. Οι υποψήφιοι του ΠΑΣΟΚ για την Βουλή και τα όργανα της Αυτοδιοίκησης αναδεικνύονται με δημοκρατικές διαδικασίες προκριματικών εκλογών και με αξιολόγηση των συλλογικών του οργάνων. Οι αρχές που διέπουν την ανάδειξη των υποψηφίων του ΠΑΣΟΚ είναι η ανανέωση, η διαφάνεια, η αξιοκρατία, η συνέπεια, η σύνθεση και η ενότητα, ώστε να νιώθει η κοινωνία ότι εκφράζεται μέσα από αυτό.
2. Οι αρχές αυτές υλοποιούνται είτε με προκριματικές εκλογές, είτε με απόφαση των αρμόδιων συλλογικών οργάνων μετά από διαβούλευση με τα οικεία αποκεντρωμένα όργανα.
3. Το Πολιτικό Συμβούλιο ορίζει με εισήγηση του Γραμματέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων, η οποία έχει την ευθύνη των διαδικασιών της ανάδειξης των υποψηφίων, στο πλαίσιο των κατευθύνσεων του Πολιτικού Συμβουλίου.
4. Τα σχετικά θέματα με την ανάδειξη των υποψηφίων και τη λειτουργία της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων ρυθμίζονται με σχετικό Κανονισμό που ψηφίζεται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή.

Άρθρο 48 Ανάδειξη υποψηφίων βουλευτών

1. Για τις θέσεις υποψηφίων βουλευτών διενεργούνται προκριματικές εκλογές στις οποίες συμμετέχουν τα Μέλη και οι Φίλοι του ΠΑΣΟΚ. Μόνο αν οι εκλογές προκηρυσσονται πρόωρα, και το Πολιτικό Συμβούλιο εκτιμήσει ότι η διενέργεια προκριματικών εκλογών δεν

είναι χρονικά δυνατή η Επιτροπή Ανάδειξης Υποψηφίων μετά από διαδικασία διαβούλευσης με τα οικεία αποκεντρωμένα όργανα εισηγείται στην Κεντρική Πολιτική Επιτροπή, η οποία αποφασίζει.

2. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή, μετά από πρόταση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων, αποφασίζει για τις εκ νέου υποψηφιότητες των εν ενεργεία βουλευτών.
3. Ειδικότερα θέματα ανάδειξης των υποψηφίων βουλευτών που επιβάλλει η στρατηγική και οι προεκλογικές συνεργασίες του Κινήματος, καθορίζονται με απόφαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής μετά από πρόταση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων. Για την κατάρτιση των ψηφοδελτίων λαμβάνεται υπόψη το άρθρο 13 του Καταστατικού.

Άρθρο 49 Ανάδειξη υποψηφίων Δημάρχων και Περιφερειάρχων

1. Η ανάδειξη των υποψηφίων Περιφερειάρχων γίνεται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων και μετά από διαδικασία διαβούλευσης με τα αποκεντρωμένα όργανα (Περιφερειακές και Νομαρχιακές Οργανώσεις).
2. Η ανάδειξη των υποψηφίων Δημάρχων που στηρίζει το ΠΑΣΟΚ για τους μεγάλους Δήμους γίνεται με απόφαση της ΚΠΕ μετά από εισήγηση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων και μετά από διαδικασία προκριματικών εκλογών ή διαβούλευσης με τα αποκεντρωμένα όργανα (Νομαρχιακές – Δημοτικές Οργανώσεις). Σε περίπτωση που δεν γίνονται προκριματικές εκλογές η γνώμη των αποκεντρωμένων οργάνων έχει βαρύτητα.
3. Για τους άλλους Δήμους η Νομαρχιακή Επιτροπή σε συνεννόηση με τις Δημοτικές Οργανώσεις και την Περιφερειακή Επιτροπή, είτε αποφασίζει προκριματικές εκλογές, είτε φέρνει το θέμα της επιλογής υποψηφίου στο Νομαρχιακό Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει.
4. Οι διαδικασίες για την ανάδειξη υποψηφίων Δημάρχων και Περιφερειάρχων ξεκινούν τουλάχιστον ένα έτος πριν και ολοκληρώνονται έξι μήνες πριν τις εκλογές της αυτοδιοίκησης. Μετά το πέρας αυτής της προθεσμίας είναι δυνατόν να αναδειχθούν μόνο κρίσιμες για τις προεκλογικές συνεργασίες ή εθνικής σημασίας υποψηφιότητες.
5. Ειδικότερα θέματα ανάδειξης καθώς και υποστήριξης υποψηφίων Δημάρχων και Περιφερειάρχων που επιβάλλει η στρατηγική και οι προεκλογικές συνεργασίες του Κινήματος, καθορίζονται, μετά από πρόταση της Επιτροπής Ανάδειξης Υποψηφίων, με απόφαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής .
6. Σε ειδικό Κανονισμό προβλέπονται οι λεπτομέρειες της διαδικασίας και οι συνέπειες της μη τήρησης της δεσμευτικότητας των παραπάνω διαδικασιών από τους υποψηφίους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΟΓΔΩΟ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Άρθρο 50 Αρχές οικονομικής διαχείρισης

1. Η οικονομική διαχείριση του Κινήματος διέπεται από τις αρχές του ουσιαστικού ελέγχου και της διαφάνειας. Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες των Οργανώσεών του σε όλα τα επίπεδα, καθώς και οι σχετικές εκθέσεις και πορίσματα ελέγχου δημοσιεύονται υποχρεωτικά στον δικτυακό τόπο του Κινήματος.
2. Οι οικονομικοί πόροι του Κινήματος είναι:
  - οι συνδρομές των Μελών. Το ύψος της ετήσιας συνδρομής καθορίζεται από το Πολιτικό Συμβούλιο μετά από εισήγηση της Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου,
  - οι έκτακτες εισφορές Μελών, Φίλων ή κάθε πολίτη που υποστηρίζει το Κίνημα,
  - η κρατική επιχορήγηση,
  - δωρεές, κληρονομίες και χορηγίες,
  - εισπράξεις από εκδηλώσεις και δραστηριότητες.
3. Οι αποκεντρωμένες οργανώσεις του Κινήματος έχουν οικονομική αυτοτέλεια που εξασφαλίζεται με ανάλογη κατανομή των πόρων του Κινήματος και με την ανάληψη ενεργειών και δραστηριοτήτων συμβατών με τις αρχές του Κινήματος.

Άρθρο 51 Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου

1. Την ευθύνη για τα οικονομικά του Κινήματος έχει πενταμελής Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου, η οποία έχει την υποχρέωση τακτικού ετήσιου ελέγχου και τη δυνατότητα έκτακτου ελέγχου σε όλες τις οργανώσεις και τα όργανα του Κινήματος. Η Επιτροπή έχει δικαίωμα να ζητά στοιχεία, διευκρινίσεις και διασαφήσεις, η παροχή των οποίων είναι υποχρεωτική για τα όργανα στα οποία απευθύνεται.
2. Τα μέλη της Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου εκλέγονται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή. Ο Πρόεδρός της απαγορεύεται να κατέχει οποιοδήποτε κυβερνητικό αξίωμα.
3. Κάθε αποκεντρωμένη οργάνωση του Κινήματος υποβάλλει, μέσα στο πρώτο 20ήμερο κάθε έτους, πλήρη και αιτιολογημένο ετήσιο οικονομικό απολογισμό και προγραμματισμό στην οικεία Νομαρχιακή Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου, η οποία στη συνέχεια διαμορφώνει και υποβάλλει αντίστοιχο απολογισμό και προγραμματισμό για το σύνολο των οργανώσεων της Περιφερειακής Οργάνωσης στην Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου.

4. Κάθε κεντρικό όργανο του Κινήματος υποβάλλει, μέσα στο πρώτο 20ήμερο κάθε έτους, πλήρη και αιτιολογημένο ετήσιο οικονομικό απολογισμό και προγραμματισμό στην Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου.
5. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή εγκρίνει Οικονομικό Κανονισμό, στον οποίο ρυθμίζεται λεπτομερώς ο τρόπος λειτουργίας των Νομαρχιακών Επιτροπών Οικονομικού Ελέγχου, καθώς και της Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου.
6. Η συνολική πορεία των οικονομικών του Κινήματος εξετάζεται προϋπολογιστικά και απολογιστικά σε ειδική συνεδρίαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής, στη βάση σχετικής έκθεσης που υποβάλλει η Επιτροπή Οικονομικού Ελέγχου.
7. Ο Προϋπολογισμός και ο Οικονομικός Απολογισμός πρέπει να είναι απόλυτα ισοσκελισμένοι. Σε διαφορετική περίπτωση το θέμα τίθεται σε ειδική συνεδρίαση της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής προκειμένου μετά από εισηγήσεις της Επιτροπής Οικονομικού Ελέγχου να παρθούν αποφάσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΕΝΑΤΟ

ΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ

Άρθρο 52 Έλεγχος τήρησης Καταστατικού

1. Μέλος του Κινήματος που ενεργεί κατά παράβαση του Καταστατικού, των Κανονισμών Λειτουργίας, του κώδικα Δεοντολογίας και Διαφάνειας ελέγχεται πειθαρχικά από το αρμόδιο όργανο.
2. Ανάλογα με τη βαρύτητα της πράξης που του αποδίδεται, επιβάλλεται μετά από αιτιολόγηση είτε παρατήρηση είτε προσωρινή ή οριστική ανάκληση της κομματικής ιδιότητας.
3. Μέλη στα οποία επιβάλλεται η ποινή της οριστικής ανάκλησης της κομματικής τους ιδιότητας, μπορούν να ζητήσουν από την Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης την επανεγγραφή τους στο Μητρώο του Κινήματος μετά την παρέλευση δύο (2) ετών από την επιβολή της κύρωσης.
4. Ο Κανονισμός λειτουργίας της ΕΚΑΠ καθορίζει τη διαδικασία, τις προθεσμίες και τον τρόπο λήψης των αποφάσεων κατά την πειθαρχική διαδικασία.

Άρθρο 53 Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης

1. Για την τήρηση των αρχών του Κινήματος, την προστασία της δημόσιας εικόνας, τον έλεγχο και εφαρμογή του Καταστατικού, των Κανονισμών Λειτουργίας, του Κώδικα Διαφάνειας του

Κινήματος εκλέγεται από την Κεντρική Πολιτική Επιτροπή, Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΕΚΑΠ).

2. Η ΕΚΑΠ αποτελείται από εννέα (9) μέλη. Ο Πρόεδρος της απαγορεύεται να κατέχει οποιοδήποτε κυβερνητικό αξίωμα. Σε επίπεδο Νομαρχιακής Επιτροπής εκλέγεται από το Νομαρχιακό Συμβούλιο Νομαρχιακή Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΝΕΚΑΠ) και σε επίπεδο Τομεακής Επιτροπής η Τομεακή Επιτροπή Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΤΕΚΑΠ).
3. Η ΕΚΑΠ είναι αρμόδια για κάθε ζήτημα ερμηνείας και εφαρμογής των διατάξεων του Καταστατικού και των Κανονισμών Λειτουργίας του Κινήματος που παραπέμπεται από οποιοδήποτε όργανο του Κινήματος. Οι αποφάσεις της ΕΚΑΠ είναι δεσμευτικές.
4. Η ΕΚΑΠ είναι αρμόδια για τη πιστοποίηση του συνόλου των εκλογικών διαδικασιών, δημοψηφισμάτων και ψηφοφοριών, καθώς και της λειτουργίας των οργάνων του Κινήματος βάσει του Καταστατικού και των Κανονισμών.
5. Η ΕΚΑΠ καθορίζει δείκτες για την πιστοποίηση των δράσεων και λειτουργιών του Κινήματος.
6. Η ΕΚΑΠ είναι αρμόδια για τα μέλη των κεντρικών, τριτοβάθμιων και δευτεροβάθμιων οργάνων και για κάθε υπόθεση που παραπέμπεται σ' αυτή από τα κεντρικά όργανα. Για μέλη του Κινήματος και των Πρωτοβαθμίων Οργανώσεων αρμόδιες είναι οι Νομαρχιακές Επιτροπές Καταστατικού και Πιστοποίησης (ΝΕΚΑΠ) και οι Τομεακές Επιτροπές Καταστατικού και Πιστοποίησης ΤΕΚΑΠ αντίστοιχα. Για μέλη της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής τις αποφάσεις της ΕΚΑΠ εγκρίνει η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή. Η ΕΚΑΠ λειτουργεί ως δευτεροβάθμιο όργανο για τις αποφάσεις των ΝΕΚΑΠ και των ΤΕΚΑΠ.
7. Η ΕΚΑΠ επιλαμβάνεται και για κάθε δημοσιοποιούμενη υπόθεση που εμπίπτει στις αρμοδιότητες της και αφορά μέλος του Κινήματος και κρίνεται ιδιαίτερα σημαντική.
8. Η ΕΚΑΠ έχει την αποκλειστική ευθύνη για την τήρηση, οργάνωση και ενημέρωση του Μητρώου Μελών και του Μητρώου Φίλων του ΠΑΣΟΚ σύμφωνα με τις αρχές προστασίας προσωπικών δεδομένων. Η ΕΚΑΠ τηρεί χωριστά τα Μητρώα Μελών και τα Μητρώα Φίλων με τη συνεργασία του Τμήματος Πληροφορικής το οποίο λειτουργεί ως προς τα θέματα του μητρώου υπό την εποπτεία της και την γενική εποπτεία του Γραμματέα της Κεντρικής Πολιτικής Επιτροπής.
9. Η ΕΚΑΠ ορίζει τις προδιαγραφές για την έκδοση κάρτας μέλους που έχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία, ώστε να εξασφαλίζεται η διαφάνεια σε όλες τις εκλογικές διαδικασίες.
10. Κανονισμός Λειτουργίας της ΕΚΑΠ καθορίζει τα ειδικότερα ζητήματα λειτουργίας της.

Άρθρο 54 Κώδικας Δεοντολογίας

1. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή μετά από εισήγηση της ΕΚΑΠ εγκρίνει Κώδικα Δεοντολογίας για τα στελέχη και τα Μέλη του Κινήματος.
2. Τα στελέχη και τα Μέλη και οι Φίλοι του ΠΑΣΟΚ έχουν καθήκον να πραγματώνουν με τη δημόσια δράση και συμπεριφορά τους τις αρχές και τις αξίες που εμπνέουν το ΠΑΣΟΚ και να συμβάλουν στην ενίσχυση της αξιοπιστίας του.

Άρθρο 55 Συνήγορος του Μέλους και του Φίλου

1. Η Κεντρική Πολιτική Επιτροπή εκλέγει Συνήγορο του Μέλους και του Φίλου με αρμοδιότητα την εξέταση αναφορών και τη διαμεσολάβηση για την διασφάλιση των δικαιωμάτων τους βάσει των διαδικασιών και αρχών που κατοχυρώνονται στο Καταστατικό, στον Κώδικα Δεοντολογίας, στους Κανονισμούς Λειτουργίας, καθώς και στον Κώδικα Διαφάνειας του Κινήματος. Ο Συνήγορος είναι αρμόδιος για την εφαρμογή και αξιοποίηση των διαδικασιών λογοδοσίας και αξιολόγησης.
2. Λεπτομέρειες για τον τρόπο άσκησης των αρμοδιοτήτων του Συνηγόρου ρυθμίζονται με Κανονισμό Λειτουργίας.